

Informacja o działalności Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej w okresie od 1 lipca 2003 r. do 30 czerwca 2004 r.

Kolegium IPN w okresie od 1 lipca 2003 r. do 30 czerwca 2004 r. obradowało 17 razy – stosownie do własnych wewnętrznych uregulowań, tj. nie rzadziej niż raz w miesiącu. W trakcie posiedzeń podejmowano kwestie dotyczące wszystkich obszarów działalności Instytutu.

W zakresie przejścia do zasobów archiwalnych Instytutu Pamięci Narodowej dokumentów organów bezpieczeństwa państwa, Kolegium wielokrotnie zapoznawało się z informacjami dotyczącymi różnych aspektów funkcjonowania Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów, zwłaszcza przebiegu procesu przejmowania stosownych dokumentów, udostępnianiu dokumentów osobom pokrzywdzonym w rozumieniu art. 6 ustawy o IPN oraz udostępnianiu dokumentów archiwalnych do celów badawczych. 2 czerwca 2004 r. Kolegium, mając na względzie brak precyzji przepisów ustawy o IPN i wymogi praktyki, przyjęło uchwałę w sprawie udostępniania dokumentów przedstawicielom środków społecznego przekazu.

Mając na celu uzyskanie pełnych wyjaśnień dotyczących przekazywania dokumentów przez dotychczasowych dysponentów, Kolegium zasięgało także informacji u kierowników odpowiednich instytucji, będących dotychczasowymi dysponentami akt podlegających przekazaniu do IPN. 14 kwietnia 2004 r. informację na temat przekazywania materiałów archiwalnych złożyli przed Kolegium Szef Agencji Wywiadu Zbigniew Siemiątkowski oraz Dyrektor Biura Ewidencji i Archiwum Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego Sławomir Grabik. W związku z bliskim końcem przejmowania akt od Wojskowych Służb Informacyjnych, 19 maja 2004 r. Kolegium gościło Szefa WSI gen. Marka Dukaczewskiego. Równocześnie Kolegium stale monitorowało postępy w pracach nad porozumieniem o współpracy pomiędzy Prezesem Instytutu Pamięci Narodowej a Ministrem Obrony Narodowej w zakresie dostępu do akt tzw. zbioru zastrzeżonego (porozumienie to podpisane zostało 20 maja 2004 r.).

Stosownie do zapisów ustawowych Kolegium ma uprawnienie do formułowania ocen polityki ścigania przestępstw realizowanej przez pion śledczy Instytutu Pamięci Narodowej. Mając to na uwadze, Kolegium odebrało informacje na temat przebiegu i wyników śledztwa w sprawie funkcjonowania w strukturach MSW związku przestępczego mającego na celu dokonywanie przestępstw wobec działaczy opozycji politycznej i duchowieństwa (marzec 2004 r.) oraz informacji o planie działalności Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (kwiecień 2004 r.).

W kwestiach ustalania programów badawczych w zakresie opracowywania działalności organów bezpieczeństwa państwa, a także informowania oraz edukacji społeczeństwa, Kolegium w styczniu 2004 r. zaakceptowało program działań Biura Edukacji Publicznej na rok 2004.

Wykonując ustawowe kompetencje, 19 listopada 2003 r. Kolegium przyjęło „Informacji o działalności Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w okresie 1 lipca 2002 r. – 30 czerwca 2003 r.”. Z kolei 10 grudnia 2003 r. Kolegium, działając na podstawie art. 39 ust. 3 ustawy o IPN, po raz pierwszy podjęło decyzję jako organ drugiej instancji w postępowaniu dotyczącym zastrzeżenia dostępu do określonych dokumentów. Kolegium po rozpatrzeniu wniesionego przez szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego odwołania od decyzji prezesa IPN o odmowie zastrzeżenia dostępu do dokumentów wskazanych przez szefa ABW utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję.

28 kwietnia 2004 r. Kolegium przyjęło stanowisko w sprawie śledztwa dotyczącego zbrodni na obywatelach polskich w Katyniu, wyrażając przekonanie, iż na Instytucie Pamięci Narodowej „spoczywa ustawowa, moralna i historyczna odpowiedzialność za wyjaśnienie wszystkich okoliczności jednego z największych polskich dramatów XX wieku”, zaznaczając równocześnie, że ewentualna decyzja o podjęciu własnego śledztwa w tej sprawie powinna być „poprzedzona konsultacjami z prezydentem RP oraz rządem RP”.

Ponadto Kolegium opiniowało projekty porozumień o współpracy z instytucjami badawczymi i społeczno-kulturalnymi (m.in. z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, Fundacją Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego w Krakowie). 19 maja 2004 r. Kolegium gościło Mariana Gulę, zastępcę prezesa Instytutu Pamięci Narodu (Słowacja).

Pracami Kolegium do października 2003 r. kierował prof. dr hab. Andrzej Paczkowski. 17 września ub. r. na kolejną roczną kadencję na przewodniczącego Kolegium wybrany został dr Franciszek Gryciuk. Wiceprzewodniczącymi zostali wówczas sędzia Maria Myślińska i dr hab. Andrzej Friszke.

* * *

Członkowie Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej zostali powołani na siedmioletnią kadencję decyzją Sejmu RP z dnia 24 lipca 1999 r. Poszczególne kluby sejmowe rekomendowały 9 osób, 2 kandydatów przedstawiła Krajowa Rada Sadownictwa.

Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej tworzą: Stanisław Bartoszek, prof. dr hab. Jan Draus, dr hab. Andrzej Friszke, dr Andrzej Grajewski, dr Franciszek Gryciuk, Jerzy Łankiewicz, sędzia Maria Myślińska, sędzia Włodzimierz Olszewski, prof. dr hab. Andrzej Paczkowski, dr Sławomir Radoń, dr Teofil Wojciechowski.